

- ETNA -

Prvi elektronski časopis za satiru

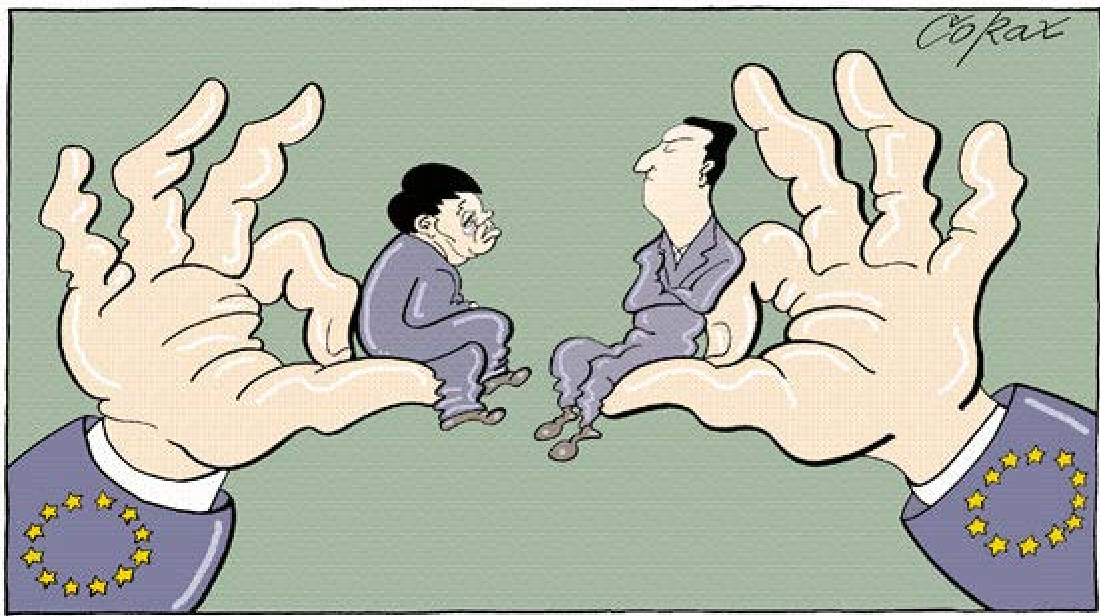
aforizmi, poezija, proza, epigrami, prikazi, karikature

Beograd, 01. mart, 2002. Broj 11. Godina II

ETNA | Naslovna | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14

Ne moramo brinuti za budućnost.
Ne znamo šta će s nama biti ni danas.

Aleksandar Čotrić

- Bivša vlast je sarađivala sa kriminalcima a nova sve poslove obavlja samostalno.
- Stanje u vojsci je OK, u policiji HIGH, u ekonomiji COOL. Prava je šteta što narod ne zna engleski.
- Nestao je jedan od nas,
  a svi smo mi kao jedan.
- Uhapšeni opozicionar se obesio u toku istražnog postupka.
  Ti ljudi uvek idu ispred događaja.
- Naša šansa je u izvozu hrane.
  Tako ćemo zaposliti milion gladnih.
- Naš narod je krajnje zaostao.
  Danas umire od gladi umesto da je to obavio još u srednjem veku.
- Neobjašnjiva ubistva nikoga ne treba da čude, ako se zna da je i život ovde takav.

Milan Todorov

- Naslov u dnevnim novinama: "Psihijatri u Skupštini grada."
  I bilo je krajnje vreme.
- Oni koji tvrde da su dali sve od sebe, uzeli su sve od nas.
- Kome je glava oslonac,
  ne dubi na njoj.
- Podatke o neznanom junaku intenzivno prikuplja Haški tribunal.
- Nisu oni u DOS-u okupljeni oko jednog cilja, već oko nekoliko milijardi.
- Zaboravili su na ugovor sa narodom.
  Sada ih zanimaju jedino ugovori o prodaji narodne imovine.
- Srbija je ušla u istoriju,
  ali je zato skoro izašla iz geografije.
- Posle divovske borbe
  izgubili smo od patuljaka.

Aleksandar Čotrić

- Dosta je bilo bratoubilačkih ratova.
  Red je da se malo posvetimo
  i ostaloj rodbini!
- Poslao sam ženu na pijacu,
  a decu u rat.
  Hoću na miru da pročitam novine!

Ninus Nestorović

- Klonirali smo majmuna.
  Ostalo će učiniti evolucija.
- Spasli ste mi život.
  Ne znam kako da vam se osvetim.
- Pucanj u prazno govori
  da žrtve ne znaju gde se nalaze.
- Ko istoriju piše krvlju,
  štedi na mastilu.

Vladan Sokić

- Umalo da odemo u bolju budućnost.
  Samo nam je još to falilo!
- Bolje referendum nego izbori.
  Pitanja su kraća.
- Ne bismo mi pravili od komarca magarca da komarac ne njače.

Vesna Denčić

- Mi smo zemlja u razvoju,
  samo smo malo zaostali u razvoju.
- Zašto si ušao sa mnom u polemiku kad nisi imao overenu zdravstvenu knjižicu?
- Što si se učlanjavao u stranku
  kad ne umeš da obožavaš?!
- Izabrali smo najažurnije sudije.
  Oni su sudili po kratkom postupku.
- Ne možemo otkriti ime ubice.
  I ovako smo ga jedva ubedili.

Slobodan simić

Za ove bi opet glasala većina,
jer su pametni uvek u manjini.

Milan Todorov

Ubici s predumišljajem sudi se zbog nedostatka spontanosti!

Tomislav Trbojević

PRIZNANJE

Nije to bilo klasično isledjivanje. Pre je ličilo na prijateljsko ubedjivanje. Sna- gom argumenata zločinac je bio priteran uza zid. Uvideo je da se ne može protiv dokaza. Zato je odlučio da prizna i to bezuslovno. Najpre je priznao genocid i silovanja, a ubrzo i brojne pronevere, pljačke, izborne krađe i druga teška krivična dela. Odao je čak i svoje saučesnike.

- Slobodan si, možeš da ideš kući. Istraga se obustavlja, - reče mu uglađeni gospodin u paradnom odelu koji tek što je ušao u sobu i u čijem je izrazu lica dominirala blagost.

- Ali... - od zbunjenosti i šoka zločinac nije mogao naći reči.

- Priznao si, - nastavio je uglađeni gospodin – a to je u demokratskom društvu kao što je naše, sasvim dovoljno. Zar još treba i da te kažnjavamo? To bi bilo nelegalno i revanšistički - reče i očinski pomilova zločinca po glavi.

Vladan Sokić

ISPOVEST ZATVORSKIH PACOVA

Kad je doveden, iskreno rečeno, bio je kao i svaki drugi zatvorenik. Zbunjen, uplašen, nervozan. Potpuno identično bojao se nas, kao i svi ostali, pa ni mi nismo obraćali posebnu pažnju na njega. Vremenom, međutim, počeli smo polako da se zbližavamo, pre svega zbog njegove ogromne potrebe da sa nekim razgovara.Tačnije, on je pričao sam sa sobom, a mi smo se sami spontano pridružili. I tako je počelo naše malo prijateljstvo.

Pričao nam je o svemu. I kako je došao na vlast izdajući svog kuma, koga je kasnije i ubio, i kako je lagao, varao i krao, kako je prevario čitav jedan naivni narod i vodio ga kroz mnoge ratove i sradanja do strašne pogibije i katastrofe, kako se izuzetno obogatio i fantastično provodio koristeći vlast, i mnoge druge detalje iz svog burnog i uzbudljivog života.

Mi pacovi bili smo zadivljeni. Slušali smo mi i ranije mnoge ispovesti, ali tako nešto zaista nismo imali prilike. Dešavalo se da ga slušamo bez reči, bez daha, čak bez hrane danima, dok je on govorio, govorio, govorio svojim magičnim glasom. Potpuno smo mogli da shvatimo i njegov naivni narod koji je pod dejstvom tog glasa išao bespogovorno i u smrt. Hiljade i hiljade pacova sa svih strana dolazilo je u njegovu ćeliju samo da na trenutak čuje makar delić tih strašnih i divnih priča.

Na kraju su i najveći skeptici među nama morali da priznaju - on je bio najveći pacov kojeg smo ikad sreli!

Slobodan Simić

Nema više Hitlera, nema više Staljina, nema više Broza, nema više Miloševića... U Srbiji nema čega nema.

Milan Todorov

PACOVI

Daleko van plovnog puta
Brod izgubljen jedva luta.

Usred bure i talasa
Da li za brod ima spasa?

Brod bukvalno raspamećen -
Pacovima opterećen.

Kažu, neće da se sklone
Dok brod sasvim ne potone!

Uzalud kapetan drvi
Da pacovi beže prvi.

To im, vele, džabe traži -
To pravilo sad ne važi.

Dok traje i zadnje zrno -
Brod je njihov, jer njih je puno!

Rastko Zakić

Pacov za kormilom poslednji napušta brod.

Aleksandar Novaković

Crne misli

Žrtva je imala svoj dan.
Nijedan metak je nije promašio!

Nema rata bez žrtava!
Valja se!

Prosuli su mu mozak.
Pamet ne priznaje granice.

Na sreću, našli smo mu se da ga ubijemo baš kada je hteo da podigne ruku na sebe.

Dezinsekcija i deratiizacija će na kraju ostaviti samo čoveka čoveku.

Iza naše akcije nepotrebnog prolivanja krvi stoje čitave armije dobrovoljnih davalaca.

Čim je batina izašla iz raja
tamo je nastao pakao.

Najteže je zdravoj radničkoj klasi.
Ona nema od čega da živi,
a nema od čega ni da umre!

Operisani je kao list
otrgnut iz hirurškog bloka!

Njegov pogreb imamo je brojnu počasnu stražu.
Ni mrtvom mu nisu verovali!

Redovno me vode na pecanje!
Radim ako crv!

Odavno smo mi bili za promene,
ali oni neće da menjaju mrtve!

Bila je to najpre časna borba
prsa u prsa, ali se posle pretvorila
u obično drpanje!

Moglo bi sve ovo biti nama od rata,
mada je ovde i mir rat nerava!

Da je naš neprijatelj iole za saradnju
on bi već digao ruku na sebe!

Broj građana koji umiru nasilnom smrću raste i tako će biti sve dok to ne postane sasvim prirodno!

Raša Papeš

SPAS

Nema više. Mrtav si. Zar to nije dovoljno za sreću!? Kad po tebi ljudi i psi budu mokrili, čineći ti kosu lepljivom, nećeš više morati da se zahvalno smeškaš. Baš si ti neki srećković!

SKRIVANJE

Kada im zatrebamo, naša deca će nas tražiti po grobljima. A mi još živi! Znaju oni to, ali veruju da smo otišli da budemo bliže desetogodišnjim nadanjima. Neće nas tamo naći. Čim u daljini naslutimo glasove, brzo se pokrijemo debelim slojem zemlje. Vetar tada dune, poravna grumuljice, pa ti se čini da naše humke mesecima niko nije obilazio.

PTICE

Laste sleću na balkone, kljucaju naša nadanja, odleću na jug. Kako smo bili neoprezni! Nismo očekivali da će laste otići. Ipak smo mirni. Lešinari, što nas prisno gledaju sa grana, nikada nas neće napustiti.

Đorđe OTAŠEVIĆ

Kad se sretnu dva besmrtnika, odmah se upitaju za zdravlje.

Milan Todorov

BALKANSKI PRIRUČNIK 5

Suština elevacione teorije

Vrh je nešto najgore.

Iz protesta hitnog slučaja

Ovo nije prvi put da ja zovem hitnu pomoć i umirem, a niko ne dolazi!

Uticaj radne terapije kod depresivnih osoba

Oni koji žive od svoga rada dolaze sa posla mrtvi umorni. Ni ruku na sebe ne mogu da dignu.

Uputstvo za drastičnu samokritiku

Uhvati se za glavu!
Iščupaj korov!

Nesreća u sreći u nesreći

Sa vašom nesrećom ja bih bio sasvim zadovoljan, a vi moju sreću sigurno ne biste preživeli.

Razgovori sa svećem

Čitam knjigu o cveću u kojoj autori tvrde da se sa cvećem može razgovarati. Verujem, tu čak i nema nikakve razlike u mišljenju.

O padanju na pamet

Možemo da vam ispunimo sve što vam na pamet padne, ali nismo mi šašavi. Znamo mi dobro šta bi vama prvo palo na pamet da uradimo. Tako nešto nama na pamet ne pada!

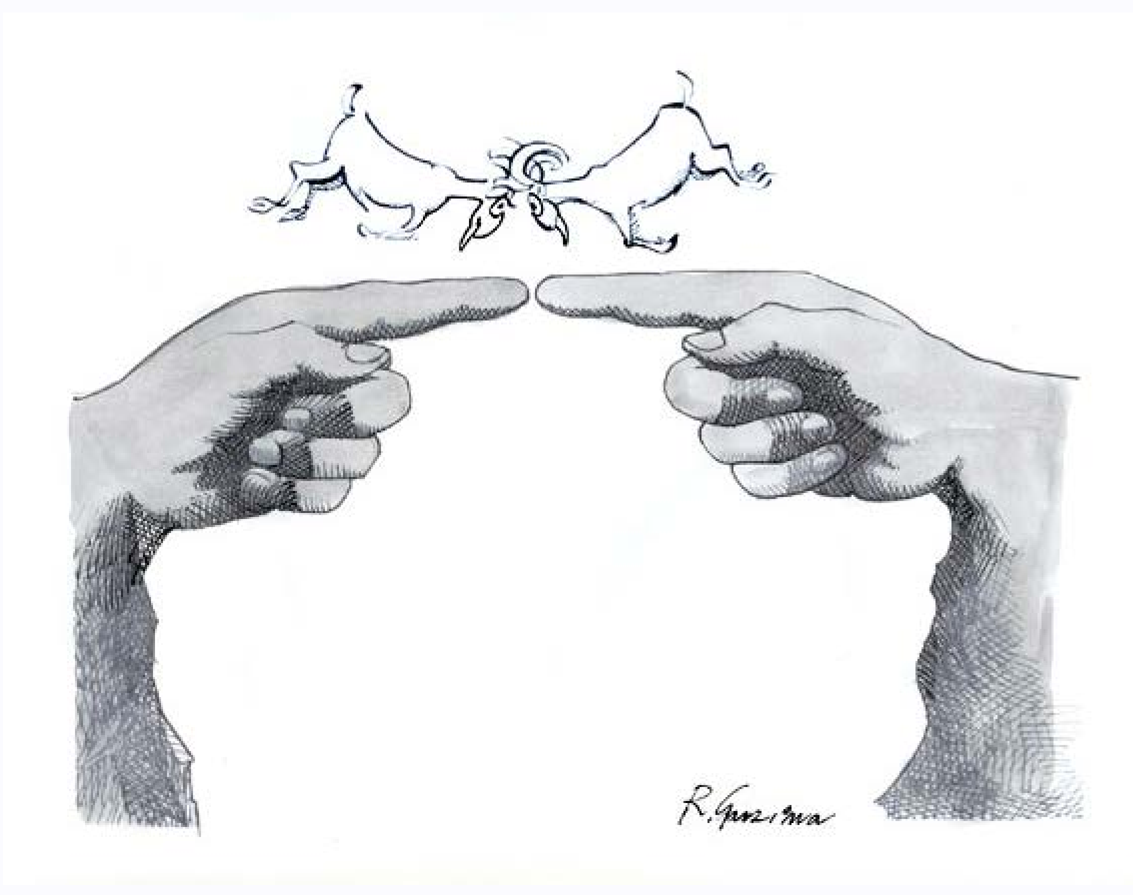
Uslov početnog kretanja

Obavezno polazim od primera.
Bacim primer pod noge, pa krenem!

Pozdrav iz zemlje jebenog sunca

Gde si, bre, Radisave, sunce ti jebem!

Raša Papeš

Narod je nestrpljiv.
Hoće već u ovom životu da živi bolje.

Aleksandar Čotrić

KO SE SMEJE ZLO NE MISLI

- A gazda mi je još rekao: plata švajcarska, posao čist, gospodski, sve na dugmiće. Slobodan dan, odmor, bolovanje - sve po propisu. Pauza za doručak, kafu, užinu, ručak... Službeni auto, dnevnice, bakšiš... Platu ću da odvajam na stranu.

Slušam i gledam kuma. Odrasli smo zajedno, a uvek me iznova zaprepasti svojom lakomislenošću. Po ko zna koji put menja jedan posao za drugi, još gori.

Ćale se nikad ne upliće u razgovor sa mojim gostima. Ovog puta čini izuzetak. Vidim kako mu titra podrugljiv smešak na krajevima usana, dok seda preko puta kuma. Ovaj pojačava doživljaj jer ga sad slušaju dvojica:

- Dobro kažu ljudi: svako ima svojih pet minuta. Iduće godine u ovo doba...

- Slušaj, kume! - matori se kezi. Već vidim, pada žestoka zajebancija. - Odmah nekako posle rata mi, omladinci, ukrademo malo kukuruza, uzmemo kanap i drveni sanduk za brašno, pa na kanal, u trsku postavimo zamke. Divlje patke lete, kruže iznad nas, i one mučenice gladne. Najposle, osmele se patkice, pa priđu onoj našoj zamci i počnu da zobaju. Kako progutaju zrno, dva, a mi potegnemo kanap i cap! eto ti večere. Uhvatimo ti tako, jednom prilikom, mutavi Todor i ja dve patke, spakujemo zamku, pa hajde kući. Sneg napadao, ciča zima, a put poledio, jedva hodamo. Todor steg'o onu svoju patku pod pazuh, a ona mučenica već napola mrtva, što od hladnoće, što od straha. Sad ću, veli Todor, čim stignem kući ovu patku da sredim, pa hop! u lonac, ima supa da bude kao san. Onda ću da napravim makarone sa pačijim mesom. Eh, što je to stvar, prste da poližeš. Ostatak ću da bacim na roštilj, a jedan deo u paprikaš. Bataci da se pohuju. Što preteknе, prosušiću na dimu. Priča Todor, a patka se skupila, nema u njoj trista grama. Kad, najednom, zakorači Todor, noge izleteše ispod njega, puče dupetom o led, ruke poleteše uvis, a ona patkica prhnu nebu pod oblake. Vidiš lepo: *maše krilima Todorova večera.*

Ćale se kezi dok završava priču, ja se suzdržavam koliko mogu, a kum umire od smeha. Lepo se zacenio, pa mu suze pošle na oči.

Smeje se kum zato što je Todoru pobegla patka.

Mikica Ilić

RECI KAFA

Prvi put sam se potpuno oduševio nekom reklamom na televiziji. Onaj ko sakupi dovoljan broj praznih kesica kafe određenog proizvođača, učestvuje u izvlačenju prve nagrade, a ona je - stan! Najzad ću rešiti svoje nerešivo stambeno pitanje! Najzad da i mene sunce ogreje!

Ubrzo zatim pojavila se nova nagradna igra. Ko skupi dovoljan broj praznih kesica drugog proizvođača kafe, dobija nova kola! To je bio moj san, ceo život sam vozio samo krševe stare po dvadeset godina

I onda se desila jedna logična stvar: svi proizvođači kafe pokrenuli su na radne igre, da ne zaostanu u prodaji. Nagrade su bile upravo ono što mi je godinama nedostajalo: novi frižider, nova mašina za veš, novi televizor, novi šporet, novi nameštaj... Odlučio sam da učestvujem u svim nagradnim igrama, jer na taj način znatno povećavam mogućnost dobitka. Noćima sam maštao o trenutku izvlačenja nagrada, kada na svim televizijama objavljuju imena dobitnika, a svuda se pojavljuje samo jedno ime. Moje! Pa onda ja unajmim kamion, pozovem kuma i kolege, utovarimo novi nameštaj i stvari, pravo u novi stan! Sve lepo rasporedim, napravim pravu gozbu, ohladim pivo... A ispred stana parkirana nova kola!

Slika je bila toliko jaka i ubedljiva, da od uzbuđenja više nisam mogao noću da spavam. Pored toga, počelo je da mi lupa srce i da me steže u stomaku. Na kraju sam morao čak i da se javim kod lekara.

Pregledao me dok, pogledao rezultate, slušao me slušalicama, merio pritisak.

Na kraju je rekao da je sve u redu. Samo moram da prestanem da pijem kafu.

Slobodan Simić

BUDALE

To je nama naša borba dala,
Malo mudrih a više budala.

Ta nemoj se ni ti više kriti,
Bar budala umeš i ti biti!

Budala je akademsko zvanje!
S tom diplomom očekuj priznanje!

Rastko Zakić

„JA SAM
KARIKATURA
OD
ČOVEKA„

Teško je odrediti raspoloženje naroda.
Samo plače.

Slobodan Simić

TUMAČ FRAZA I IZRAZA

PUBLICIST - propali novinar, neostvareni pisac.
DOAJEN - titula za dug život i dobro zdravlje.
SAVETNIK - lice skinuto sa kadrovske liste.
USPEŠNI PRIVREDNIK - privrednik koji još nije uhvaćen.
MANDAT - period kad treba da se obogatiš, tad ili nikad.
SEDMA SILA - šaljiv naziv za štampu.
EKOLOŠKA DRŽAVA - država bez industrije.
INVESTICIJA - nešto promašeno.
DOKOLICA - vreme od 8 do 15 časova.
PIJANAC - izlečeni antialkoholičar.
BIBLIOTEKA - skrovito mesto, daleko od očiju.
MITING - mesto okupljanja naroda i policije.
MEMOARI - poslednji pokušaj da se nešto uradi u životu.
SIZIF - prvi rolingstons.
FILOZOF - pogrdan naziv za umnog radnika.
GLISER - osnovno sredstvo za proizvodnju u Crnoj Gori.
PANCIR KOŠULJA - deo narodne nošnje.
MALOGRAĐANIN - građanin mali rastom.
PRAČOVEK - veoma star čovek.

Ranko Guzina

Iz dnevnika budućeg ludaka

Propagiraju principe a drže se deviza.

Istražni postupapak je uspješno okončan.
Sada se tačno zna ko nije kriv.

Policija ne može da mi odoli.
I noćas su me zvali.

Budite ljudi na svom mjestu. Idite!

I mi imamo siromašne četvrti.
U svakom gradu po četiri.

Vlada sloboda govora.
Nema diskusije.

Korov je proklijao.
A dugo je klicao.

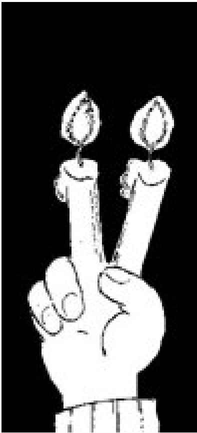
I danas sam video mnogo ljudi
koji razmišljaju protiv vlasti.

Vlast zaslužuje da joj se obraćam biranim riječima
ali ja sam lijepo vaspitan.

Sud nije imao dokaze protiv mene.
Osuđen sam zbog prikrivanja istine.

Socijalizam - savršenstvo teorije i sudske prakse.

Rade Petković

O M N I B U S A NJ E

Ta izvinte, molim fino:

Kada ide prvi voz
iz Pančeva za Novi Oz?

Ko to s visa gleda more
žita oko Fruške Gore?

Di Stanojka i Persida
tresu gaće preko zida?

Di to čvarci
hrle majci...?

Je l to sport, il neko
stanje - grudno
OMNIBUSANJE?

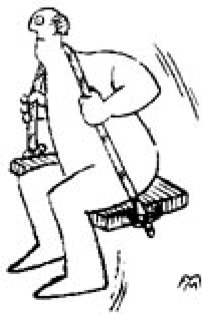
Ko to ima viziju
da pokrsti televiziju?

Ko to tamo plaća danak
što nemade dublji
ČANAK?

Kada ide zadnji BUS
za državu OMNIBUS ?

(...)

Tomislav Trbojević

Napunio sam 51. godinu.
Postao sam većinski vlasnik nad svojim životom.

Dušan Puača

NAJTUŽNIJI DAN

Od samog početka je bilo sumnjivo. U celom kraju ni jednog deteta da se igra na ulici. Šta se može. Uzmem loptu i šutnem je u zid. Ona se vrati. Opet šutnem. Opet se vrati. Nigde nikog. Šutnem nekoliko puta. Stanem. Kako to da baš nikog nema? Ponovo pogodim zid. Udarac odzvanja, prelama se u meni. Polako već počinjem sa samosažaljevanjem, kad, odjednom, sa trećeg sprata, preko terase, pomalja se ćela komšije Vukmanovića (pandur u penziji, doživotni predsednik kućnog saveta):

-Jesi li ti normalan!? Šta lupaš tu! Znaš li ti da je umro drug Tito?! Marš kući da gledaš sahranu!

Trčim ulicom, grcajući u suzama. U stanu me, na kauču, ispred televizora, čekaju mama i tata.

-Zašto se onaj čika dere na mene?

Ne čuju moje uplakano pitanje od vlastitih jecaja.

Mikica Ilić

**Svi su zaplakali kada je Tito umro,
osim onih koji su plakali do tog trenutka.**

Ninus Nestorović

Stvaranje originalne drame

Jovan Sterija Popović (1806-1856) jeste jedan od najistaknutijih i najsloženijih književnih stvaralaca svog doba. Rođen je u Vršcu od oca Grka i majke Srpkinje. U gimnaziji je dobio solidno klasično obrazovanje i istakao se u pravljenju stihova po antičkim obrascima. Po završetku pravnih studija (1830) radio je u Vršcu najpre kao nastavnik latinskog jezika, a zatim kao advokat. Kad je osnovan licej u Kragujevcu, pozvan je za profesora. U Srbiji je živeo od 1840. do 1848, radio je najpre kao profesor prirodnog prava na liceju a zatim kao načelnik ministarstva prosvete. Odigrao je značajnu ulogu u organizovanju prosvete i kulture u mladoj kneževini, učestvovao u osnivanju Društva srpske slovesnosti, narodnog muzeja i pozorišta, pisao školske udžbenike iz ranih predmeta. Nezadovoljan prilikama u kojima je radio, napustio je službu (1848) i vratio se u Vršac, gde je, živeći povučeno, razočaran i bolestan, ostao do smrti.

Sterijin književni rad vrlo je raznovrstan. Ogledao se u svim oblastima tadašnje književnosti, bio je romanopisac, komediograf, tragičar, pesnik, kritičar, školski pisac, a bavio se, kao i većina tadašnjih književnika, i filološkim pitanjima. U početku blizak idejama Vuka Karadžića, kasnije se priklonio konzervativnoj struji i poslednju knjigu objavio crkvenom ćirilicom. U njegovom delu došli su do izražaja svi stilski pravci i tendencije te heterogene epohe: sentimentalizam, klasicizam, predromantizam, a u najboljim svojim komedijama približio se realizmu.

Ta raznovrsnost ispoljila se već na početku njegova rada, kada, još mlad, objavljuje jedno za drugim jedan spev posvećen Bugarskoj (1825), tragedije *Svetislav i Mileva* (1827), *Miloš Obilić* (1828) i *Naod Simeon* (1830), te roman *Boj na Kosovu* ili *Milan Toplica i Zoraida* (1828). U romanu je njegova karijera bila najkraća. Trezven i kritičan, on je brzo uvideo lažnost i klišetiranost tadašnjega srpskog pseudoistorijskg romana. Zbog toga još jedan sličan pokušaj romana ostavlja u rukopisu i piše šaljivi, parodijski *Roman bez romana* (prvi deo napisan 1832. a objavljen 1838, pokušaj srpskog *Don Kihota*, u kojem je ismejao glavnog predstavnika srpskog romana M. Vidakovića uopšte romane sličnog tipa, pa i svoje vlastite.

Najznačajnije područje Sterijina književnog rada jeste drama. Pisao je uporedo istorijske tragedije, "žalosna pozorja", tako ih je sam nazivao, i komedije, "vesela pozorja".

Istorijske drame, iako brojem i obimom nadmašuju njegov komediografski rad, manje su značajne od komedije. Teme je uzimao iz srpske, bugarske, makedonske i albanske istorije srednjega veka; građu je nalazio u Rajićevoj *Istoriji* i u narodnim pesmama. U obradi se oseća uticaj Viljema Šekspira. Pisao ih je na početku svog književnog rada (do 1830) i 40-ih godina. Bolje su mu poznije a među njima se naročito izdvajaju *Smrt Stefana Dečanskog* (1841), *Vladislav* (1842) i *Lahan* (1842). U sve tri je obradi političku tematiku; borbu za vlast u našim srednjovekovnim državama, unoseći u tu sliku politička trvenja svog vremena kao i sumorno, melanholičko raspoloženje zrela i iskusna čoveka. U svoje vreme Sterijina "žalosna pozorja" bila su vrlo popularna zbog svoje istorijske sadržine i rodoljubive tendencije. Smeta im preterana sentimentalnost, težnja k melodramskim efektima, nedovoljna motivisanost radnje i karaktera.

Iako su u kritici tog doba bolje prošla "žalosna" od "veselih pozorja", Steriji je od početka bilo jasno da mu komedija najviše odgovara. Nakon što je objavio prvu svoju komediju *Laža i paralaža*, on je pisao Vuku Karadžiću: "Dakle posle dugog tumaranja i krivudanja jedva na pravac iziđoh, a nadam se da neću s ovog puta svrnuti..." Sterijin rad na komediji može se podeliti na tri perioda. Tridesetih godina u Vršcu on piše svoje najbolje komedije: *Laža i paralaža* (1830), *Tvrdica* ili *Kir Janja* (1837), *Pokondirena tikva* (1838). Četrdesetih godina, za vreme boravka u Beogradu, on za potrebe teatra piše kraće šaljive komade i lakrdije koje su izvođene, ali nisu objavljene za piščeva života. I najzad, poslednjih godina, opet u Vršcu, on se ponovo vraća ozbiljnoj komediji, unoseći u nju gorčinu razočaranog čoveka: *Beograd nekad i sad* (1853), *Rodoljupci* (objavljena posthumno).

Sterija shvata komediju didaktički. "Teatar je škola gde se ljudi uče", kaže on na jednom mestu, a o svom delu veli: "Konac mog pisanja bio je ispravljenije...", "Moje je lečiti rod". U svim Sterijinim komedijama, čak i u onima koje se obično ubrajaju u lakrdije, moralni, didaktički momenat toliko je naglašen da ponekad ostaje osnovni, konstitutivni princip strukture, potiskujući komiku. Iako se naslanja na veliku komediografsku tradiciju (Molijer je bio jedan od pisaca koje je prevodio i na koje se ugledao), Sterija umnogome odstupa od klasične komedije, naročito u završecima. Kod Sterije nema srećnih završetaka. Njegov tvrdica ne dobija svoj novac natrag, on biva izigran i prevaren ne bi li tim načinom shvatio da je tvrdičenje mana koja najviše škodi njemu samom. I druge nastrane ličnosti leče se sličnim metodom. Jelicu iz *Laže i paralaže* prisiljavaju da se odrekne čitanja romana, Femu iz *Pokondirene tikve* na prevaru odbijaju od njenog "noblesa" i frankomanije, Sultana iz *Zle žene* (1838) biva izlečena tek pošto je dobila lekciju u obilnim batinama. U većini Sterijinih komedija otkrivamo moralnu dramu s tri glavna protagonista: zabludela ličnost, varalica i iscelitelj-rezoner. Zabludele ličnosti na pokazani način dovode se pameti, a varalice bivaju raskrinkane i proterane. Kao moralista, Sterija se ne bavi opšteljudskim porocima nego isključivo konkretnim pojavama svog doba i svoje sredine. Njegova je komedija neposredno društveno angažovana. Ona izobličava pogrešno vaspitanje, pomodarstvo, snobizam i druge mane našeg malograđanskog sveta, ismeva nadriučenost naših slavenoserba i njihov nakaradni "slavjanski" jezik. Čak i kad se bavi univerzalnim temama, kao što su tvrdičenje, licemerje i sl., Sterija ih posmatra iz lokalne perspektive. Njegov tvrdica je kir-Janja, Grko-Cincarin, tipična pojava u srpskoj sredini, i ta njegova lokalna boja toliko je jaka i izrazita da je tradicija izmenila i sam naslov dela i od *Tvrdice* napravila *Kir-Janju*. Najizrazitiji primer Sterijine angažovanosti jeste političko-satirična komedija *Rodoljupci*, koja predstavlja neposredan odjek događaja u revoluciji 1848. "privatnu povesnicu srpskog pokreta", kako je sam pisac naziva. Ta sumorna i gorka knjiga, jedinstvena u svom obračunu s nacionalnim i političkim lažima tog doba, predstavlja prirodan završetak Sterijine komediografije, koja je od samog početka, suprotno onome što se od ove vrste očekuje, pokazivala malo vedrine i veselosti.

Iako je književni rad započeo stihovima, Sterija se kao pesnik iskazao u punoj

meri tek u poslednjim godinama svog života. Objavio je zbirku *Davorje* (1854) i više pesama po listovima i časopisima. Njegova poezija je refleksivna, didaktična, intelektualna. Ona sadrži sumorna razmišljanja bolesna i razočarana čoveka koji se povukao iz javnog života. Sterija peva o prolaznosti, besmislu, ništavilu, svuda vidi pustoš, uništenje, smrt. Uopšte, Sterija deluje kao čovek što je zalutao u vreme koje nije njegovo. Objavljena posle Brankove i Njegoševe smrti, u vreme kada su se prvim stihovima javili Zmaj i Jakšić, njegova knjiga pesama predstavlja poslednji ali autentični glas jednoga minulog doba.

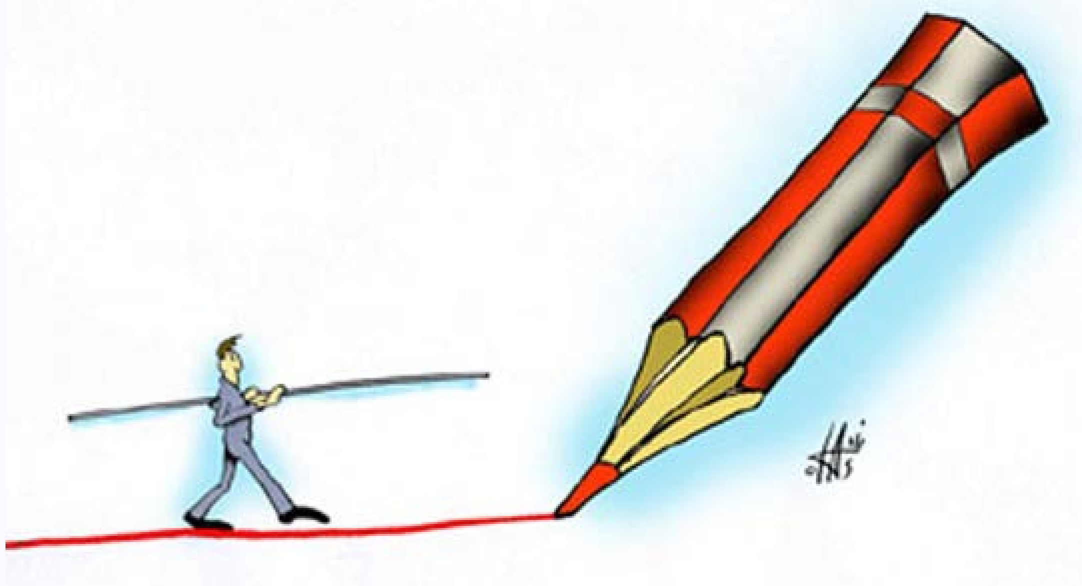
Jovan Deretić

____
Izvornik: **Jovan Deretić**, Kratka istorija srpske književnosti

---

ETNA | Naslovna | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14

AUTONEKROLOG

/ Redovi ovi su napisani
Posle mog sna - o mojoj sahrani!
Zašto taj san koristio ne bi' -
Da napišem nekrolog sebi?! /

Evo kraja, mada, Bože sveti,
Ko bi rek'o da ću ja umreti?!

Umrli su Zmaj i Domanović,
Sremac i Dis, Vib i Aleksije,
I Radović, drugi velikani.
Samo mene s njima bilo nije!

Zavideh im kad su umirali,
Kao živ sam ostaj'o po strani,
Sve misleći u svojoj skromnosti,
Da umiru samo odabrani.

Srećom, dođe, da dalje ne dužim,
Taj trenutak da im se pridružim.
To je dokaz - i uteha meni -
Najbolji su na smrt osuđeni!

Ni za skromnost više nemam
volje!
O mrtvima uvek sve najbolje!

Rastko Zakić

POBEDA

Poslednja bitka se vodi,
bubnjari pobednički marš već dobuju.
Od sada će u slobodi
oslobođeni oslobodiocima da robuju.

Na ulicama divne scene:
radosni ljudi hrle da se grle.
U mraku oslobodioci već tuku
oslobođene,
dok na ulicama traju divne scene.

"Živeli!" - kliču oduševljene mase
pobednicima sa štitom.
Oni svu slobodu uzimaju za se.
"Je li neko protiv?" - pitaju se pritom.

Poneki ludak neukrotiv
nađe se pametan da bude protiv.
"Mi smo čuvari tvoje slobode!"
- govore ludaku dok ga u ćeliju vode.

Opet će poslednja bitka da se vodi,
opet će bubnjari pobednički marš da
dobuju,
i opet će o slobodi
oslobođeni oslobodiocima da robuju.

Alek Marjano
(Aleksije Marjanović)

NEGDAŠNJEM PRIJATELJU

Da ti Bog da mnogo ljeta,
A što više s otim bolje,
I dukata pusta zlata,
Da te puno zadovolje!

Al' ja vidim jednog starca,
U dubini daljnih dana,
Seda kosa, borno čelo,
Prošlost mu je puna rana.

Na stapiću ide, kleca,
Jad ga tišti, jad golemi;
Za njim trče mala deca,
On ih moli: Oprost'te mi!

Oči su mu pune suza,
Reči su mu pune jada,
On se seća doba snage,
On se seća doba mlada.

On se seća doba rada,
Što ga grešno, podlo strati,
Što se više nikad, nikad,
Nikad, - ne povrati.

Obilazi crkve, porte,
Groblja stara, groblja nova,
Iste senka oproštenja
Od pepela, od grobova.

Kud god ide, zlato daje,
Za listove neke stare,
Drkčućom rukom ih dere,
Oci su mu razazare.

"Mila deco, mili Srbi,
Oh, idite putem pravim, -
Mladost moju, kletvu moju,
Ne mogu da zaboravim!"

Jovan Jovanović - ZMAJ

**LJUDI ODLAZE,
PROBELMI OSTAJU**

S problemom se rodim,
sa problemom mrem
Gde će mi biti grob -
to je moj glavni problem.

Vlada Bulatović Vib

* * *

Ako postoje i druge,
razvijenije civilizacije,
na nekim drugim planetama,
možda je Zemlja njihov pakao.

Duško Radović

RECEPT ZA USPEH

Kako postati bogat? Za početak, kažu zlobnici, treblo bi da sastaviš reči "bog" i "at". Znači, moraš imati konja. Ne baš belog kao u bajci. Može i raga. Važno je, dakle, biti u sedlu. To ti dozvoljava da se baviš konjima. Na četiri i dve noge. I konjokradicama. Gde god stigneš. A moraš stići. Uvek. Pre svih.

Jednog poluludog dana dojadi ti miris štale. I konjsko okruženje. Zato sedneš. I počneš da razmišljaš šta je najbliže konjima. Klik! Upalila se lampica. Donosiš odluku. Prelaziš na autombile. Jedan kupiš, tri ukradeš. Isplativo je. Sto posto. Lova ti se prosto lepi za ruke. Postaješ kralj automobila. Ej! Kralj! Tvoje kraljevsko veličastvo tako radi tri godine. Onda postaje mnogo vruće. Izbegavaš poreznike. Izvrdavaš policiju. Kloniš se bivših saradnika.

Ni sam ne znaš koliko imaš novca. Odavno si prestao da brojiš. Za to imaš saradnike. Imaš i savetnike. Oni ti se udvaraju. Svakodnevno. Ne voliš ih, ali ti ulizivanje prija. Uvek te oraspoloži kad ih gledaš kako se migolje. Predlažu ti novi biznis. Idealan za pranje novca. A ti si čistunac. To uvek možeš dokazati sa dva svedoka.

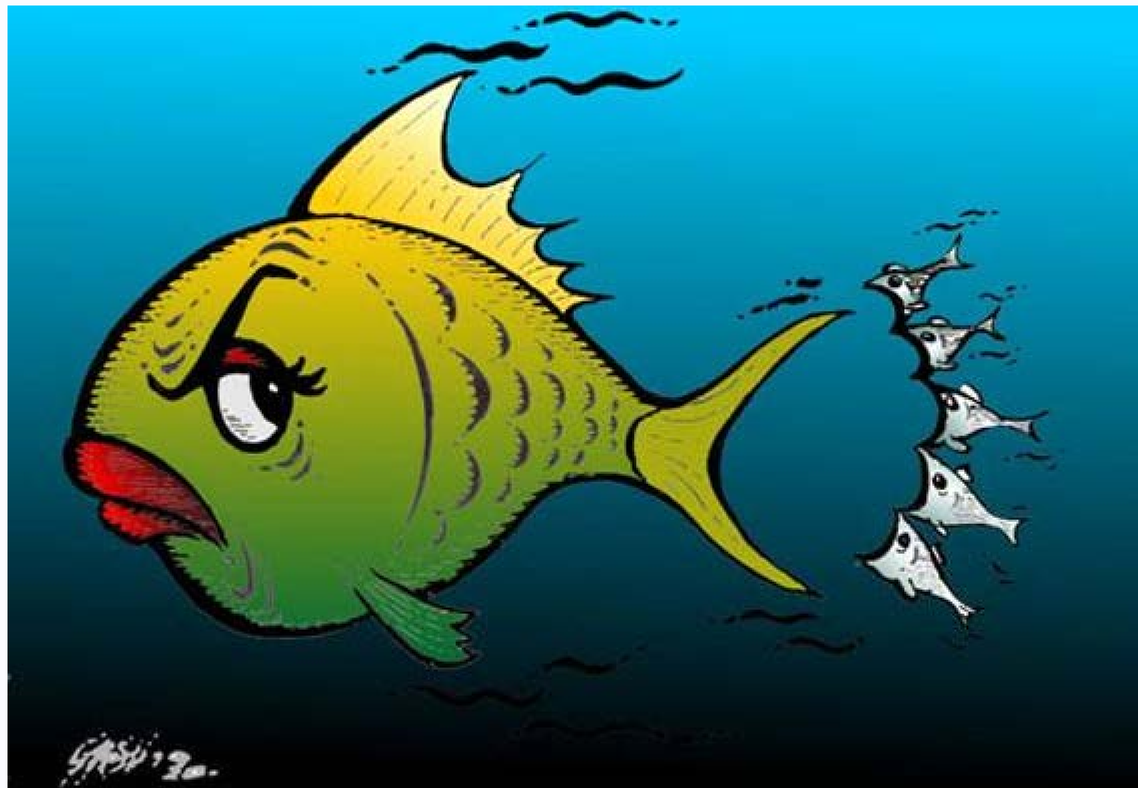
Na redu su kamioni. Mali i veliki. Voziš sve i svašta. Preko i ispod granica. Tvoje motorno krdo se širi. Novi prijatelji su ti pogranični policajci. I carinici. Nerazdvojni ste tim. Zadovoljno trljaš ruke. I neke plavuše. Postaješ car drumova. Niču tvoje vile. Rastu nekretnine na tvom imenu.

Visoko si uzleteo. Baš visoko. Otuda je logična odluka da se okreneš avionima. U transportu si nenadmašan. Naročito novca. Častiš sebe avio kompanijom. Sada i bukvalno letiš u visinama. Milioni se množe progresivno. Iz dana u dan. Iz godine u godinu. Više ne krađeš. Sad se čuvaš lopova. Imaš i telohranitelje.

Ponovo zadovoljno trljaš ruke. I tvoji kompanjoni. Bogatstvo je tu. I moć. Ali nešto ti, ipak, nedostaje. Šta li je to, pitaš se? Da! Vlast. Zato se brzo okrećeš politici. Ne kandiduješ se. To nikako. Pametan si ti momak. Za početak kupuješ par rasnih politčara. Kao nekad konje. Samo što je ovo mnogo skuplje. Nakon te trgovine, dobijaš povoljne kredite. I nove poslove. Od vlade, naravno.

Novac te menja. Nekako si tesan sam sebi. Zato se širiš. Širiš. Ipak, ostaješ nezadovoljan. Mnogima gledaš leđa. Uvek postoji neko ko ima više od tebe. To te muči. Diže ti pritisak. Hoćeš da pukneš. U početku od besa. Na kraju uzimaš pištolj. Pravi pravcati. I pucaš. Ako si bio brži, priča se nastavlja. Ako nisi... Amin!

Mića M. Tumarić

Prelazim na podvodni ribolov.
U vazduhu nisam imao uspeha.

Milan Beštić

NOVA SRBIJA

E, kad se tog jutra nisam šlogirao, neću nikad! Sišao sam dole do voćnjaka da naberem malo šljiva, i ugledam čudovište! Čudovište liči na ćurku, ali ogromnu, otprilike moje visine. A jede moje šljive!

Srećom, nije me primetilo. Zagrebem uz obalu, dojurim do kuće kao bez duše i jedva malo dodjem do daha. Kad sam se povratio dograbim dvocevku i krenem da se obračunam sa čudovištem. Prišunjam se dole i vidim kako mrtvo-ladno tamani moje šljive. Samo ruma!

Uzmem ga na nišan i u momentu kad sam repetirao, pred cev odnekud izlete komšija Živorad.

- Nemoj, kone, dece ti! - viče iz sveg glasa i telom zaklanja čudovište.
- Skloni se, bre, komšija, da upucam čudo, dok smo još živi! - upozoravam ga ja.
- Nemoj, kone, ko boga te molim! - uporan je Živorad. - Nije to čudo, to je noj!

Ostao sam zabezeknut.

- Kakav, bre noj!?
- Moj noj - veli Živorad. - Lično moj.

Mora da je njegov kad je za njega spreman i da pogine. Spustim ja pušku, ali onako, do pola, za svaki slučaj.

- Otkud tebi, Živorade, noj? - i dalje se čudom čudim.
- Kupio, kone. Nije mnogo skup. Uzeo sam dve ženke i dva mužjaka.

Prekrstim se ja levom rukom. U desnoj mi puška, za svaki slučaj.

- Pobogu, čoveče, šta će ti nojevi?!

Živorad se malo opustio, vidi da će mu noj preživeti.

- Pogledaj, komšija, koliki je! Ima u njemu dva metra! Znaš li koliko je to mesa? Najmanje sto kila!
-Pa zar se on jede? - tu se ja nanovo zabezeknuh.
- Kako da se ne jede! To ti je živina ko živina, samo veća. A tek jaja! Znaš kolika su jaja?! Ovoga mi krsta, komšija, ko veća lubenica! Možeš da napraviš kajganu za dvajes ljudi!

Vidi ti Živorada, majku mu.

- A uopšte ne jede mnogo - nastavio je da melje Živorad, milo mu što je ispao pametan. - Dajem mu kao i kokoškama, samo malo više.
- Mogao bi malo da mu pojačaš porciju - morao sam da primetim - da mi ne bi obrstio voćnjak!

- Izvini, kone - sav se Živorad umilio. - Veruj mi, ne mogu mu ništa. Preskače plotove kao od šale. Ali ću ti se pošteno revanširati. Kad bude prvo jaje, donosim tebi! Da vidiš čudo neviđeno!

Pokupi Živorad svog noja i ode. A ja ostadoh sa svojim kokicama. Sve sam išao i šutirao ih po dvorištu.

- Iš, nejači! Iš, cvrcini! - kleo sam ih usput.

Nešto se moralo preduzeti. Nisam ni ja mačiji kašalj! Uzeo sam "Poznavanje prirode" od malog Acike i dobro proučio. Onda sam napisao porudžbine.

Naručio sam dve kamile zbog mleka, tri nilska konja zbog masti, dva slona zbog slanine i pršute, jednu žirafu zbog suvog vrata, par nosoroga za vuču, i pride jednog bengalskog tigra da mi čuva dvorište od nojeva.

Sad nestrpljivo čekam porudžbinu, pa da zovem komšiju na kafu.

Slobodan Simić

PIDŽAMA

Probudila me je škripa kapije. Ili možda hladnoća. Bio sam otkriven, sleđen i šćućuren na ivici kreveta. Mesec je provirivao kroz nizak prozor bez zavese. U mojem dvorištu, ograđenom drvenom tarabom, zavijali su nečiji vučjaci. Pokušao sam da navučem jorgan preko sebe. Nije išlo. Povukao sam jače i ugledao nepoznatog muškarca u svom krevetu. Ne baš sasvim nepoznatog, da budem iskren. Izgledao je, ukoliko mesečina ne stvara lažnu sliku i naša čula pretvara u nepouzdana sredstva spoznaje sveta, potpuno isto kao i naš vladar. Zidni sat je pokazivao četiri. Donekle nepoznati muškarac izvukao mi je jorgan iz ruke i strogo me pogledao. Raširio se preko celog kreveta - moga kreveta - a mene sabio na sam kraj. Hteo sam da se pobunim, da ga gurnem na pod, da pozovem komšije, da dograbim sekiru. Svašta sam hteo. Ali će onda, pomislih, ostati prazno mesto u krevetu. Možda će tu sutra, ako me buka ili hladnoća probude, kraj mene ležati neki manijak, kakav patološki ubica. Ili, možda, nastrani siledžija. Naježih se od same pomisli na to. I skupih još više.

Prvi petli se oglasiše. Muškarac se pridiže, pogleda svoju crvenu pidžamu i, sasvim neočekivano, hladno me zapita šta ja radim u svom krevetu. Da li zbog pomalo neobične logike ili zbog njegovog glasa - potpuno istog kao u vladara - nisam ga baš razumeo. On je u tuđem krevetu. Mom. To, međutim, nisam stigao da mu kažem. Ja se izležavam, kako mi prekorno reče, dok se svi bore protiv najvećeg zla - svojeljublja. Ton je zvučao preteći, ali ja, srećom, nikada nisam bio svojeljubac. Tek toliko da nešto kažem, rekoh par reči protiv tog svojeljublja. A kad bolje razmislim, gadno je to svojeljublje.

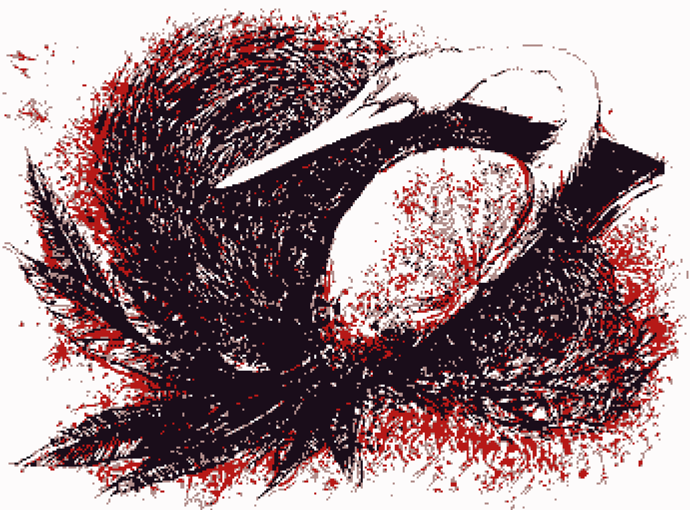
Nečiji vučjaci trčali su mojim dvorištem. Mesečina se lepila po zidovima. Začuše se drugi petli. Ne baš nepoznati čovek izvuče ispod jorgana torbu. Obuče drugu pidžamu, crveno-crnu, a iz džepa izvadi novu glavu. Pažljivo je namesti na vrat. Stara glava se otkotrlja pod krevet. Da li zbog iznenađenja, u mom krevetu još niko se nije presvlačio, učini mi se da su obe glave potpuno iste. Ali su oči, gotovo sam siguran, bile drugačije. Pogleda kroz prozor, daleko preko ograde, i prstom pokaza na komšije. Nisam to primećivao, ali su one, ruku na srce, mnogo zla mi nanele. Malo sam ih opsovao. Nisu oni baš neke cvećke. Mesečina je lelujala izguljenim zidovima. U mom dvorištu neki ljudi su sedeli oko vatre. Na ražnju su okretali svoje glave. Kucali su se flašama. Po staklu počeše da se lepe krupne pahulje. Ubrađene žene šetale su ispred prozora. Sveće su gutale mesečinu.

Zakukurikaše treći petli. On otvori torbu, izvuče iz nje šarenu pidžamu i obuče je. Iz levog džepa izvadi novu glavu. Govorio je nekim stranim jezikom. Nisam ništa razumeo, ali je delovalo vrlo učeno. Pravi svetski čovek, odmah se to videlo. Sneg je vejao. Nepoznati ljudi pregrađivali su mi dvorište. Zidni sat je pokazivao tri.

Javiše se i četvrti petli. Iskočio sam iz kreveta, proleteo kroz zatvoren prozor i preko dvorišta, isparcelisanog tarabama, odjurio u šumu. Trčim već mesecima, možda i duže, i sigurno se neću skoro zaustaviti. Video sam pidžamu koju se spremao da obuče.

Đorđe Otašević

MITROPOLIJA KARLOVAČKA

Bila jednom Mitropolija Karlovačka. Udavača na glasu zbog svoje lepote i velikog miraza. Mnogi su se otimali za nju. Čak joj je i car slao svoje ponude. Zato su je i nazvali Princeza.

Lepa, visoka i vitka, od Temišvara do Gospića. a bogata da takve u kraju nije bilo. I plemenita, obrazovana, na najboljim školama, sa sjajnim biserima Novim Sadom, Fruškom Gorom, Daljom i pakračkim srbuljama, Plitvičkim jezerima, bogatim poljima i nepreglednim stadima. Mnogi su se otimali za nju. Ali se ona zagledala u jednog preko Save.

"Vidi kako mi maše, kako mi se smeje, kako me doziva a kako je beo i visok. Sigurno me veoma voli. On će se najbolje starati za mene, on će najviše brinuti o meni." Ono, nije bio baš najobrazovaniji, ni najboljih manira, ali mislila je, sve će to ljubav nadoknaditi. I dade mu se ona, svu svoju lepotu i svo svoje bogatstvo pokloni mu na brigu i staranje. Misleći da je ona došla u njegovu kuću (ma kako da je ta kuća bila neugledna, jer ona je svuda imala lepših crkava, i u Karlovcima, i u Sadu i Dalju, i svuda, po čitavoj svojoj odori) ona se sva posveti novoj porodici, slaveći sve njegove pretke, sve ustanke i sve bune, krijući i sama od sebe da su njeni preci bili oficiri i vojnici, oberlajtnanti i grenadiri, generali, kapetani i pripadnici carskih regimenti, da su pobeđivali turske horde pod Petrovaradinom koje su imale i po dvesto hiljada probranih boraca a ovde se slavi i kad su hajduci na prevaru, iz zasede, ubili nekolicinu. Ali kao dobro vaspitana devojka ona to ni sebi nije priznavala. Poštovala je svog muža i njegovu porodicu.

Ispočetka nije obraćala pažnju ni na to što je voleo da pije i da se bahato ponaša. Sve će to ljubav urediti. Ali sa godinama njegovo ponašanje bivalo je sve gore. "Neka, on me voli, pa mogu nešto i da mu oprostim. A kako je samo lep."

A on više nije bio ni lep. Zdebljao se, zguzao se, sav prostakluk seljačine izbio je iz njega, svi njeni fini maniri su ga nervirali, izbacio je odavno njen klavir iz kuće ("Šta će mi ta švapska sranja!"), doveo cigane da mu sviraju, jede i pije povazdan, knjige se ne dohvata.

Ona setna, povukla se u svoju biblioteku (to joj nije dirao, samo rekao "Šta će ti te papirčine!"), čita i hekla (ne sme Vilerove goblene - "To mi ne radimo."), ponekad obriše neku suzu i prozbori: On me ipak voli!

A on sve gori. Kasno se noću vraća, karta i pije, kurve dovodi a kuću i imanje ne brine. "Ja sam gorski car, ja sam ovo na sablji stekao", rikne kad uđe. Ona samo spusti glavu, obori oči i tiho plače:

"Eh, majka, moja majka. Govorila je ona meni: Ne idi u Tursku ćeri, drugi su tamo ljudi, drugi običaji, aginsko je tamo još - use, nase i podase - od danas do sutra, ne razmišlja se o budućnosti, tamo je "zeman zide, zeman razidjuje", ne kuće se oni da bi ostavili generacijama, nego da bi se nauživali za života, udaj se ćeri ovde, naći ćeš ti mladoženju sebi dostojnog."

Ali on je bio tako lep. I tako je lepo pričao, a ona nije bila navikla na priče iza kojih nema dela, jer sve što je dotad čula - bile su reči koje bi onaj ko ih je izrekao i ispunio. A on je pričao. Kako će on nju paziti, maziti, čuvati, negovati... Kako on bez nje ne može. Tako je pričao onda.

A jedne noći kad se vratio pred zoru, pijan i krvav od kafanske tuče, samo joj kratko reče:

"Dao sam Slavoniju i Vojnu Krajinu hrvatskoj banovini."
"Ako si, mužu moj", tiho prozbori ona. "Ako si" a grlo joj bol preseče.

Godine su prolazile, on se nije menjao. Odsustvovao je danima od kuće, samo kafane, društvo, kocka i žene, politika i strančarenje. Dok jednom ne hrupiše neki stranci, i mnogo lokalnog zavidljivog sveta željnog da vidi patnju u njenim očima, uhvatiše je tu pred njegovim dvorištem, na Starom sajmištu, strgaše odeću sa nje i redom je silovaše, a po Zemunu su je vodali po javnim kućama:

"Princezo!" urlala je rulja, "gde ti je princ?"

A on je stajao na brdu i pravio se da ništa ne vidi, ili nije hteo ništa da vidi.

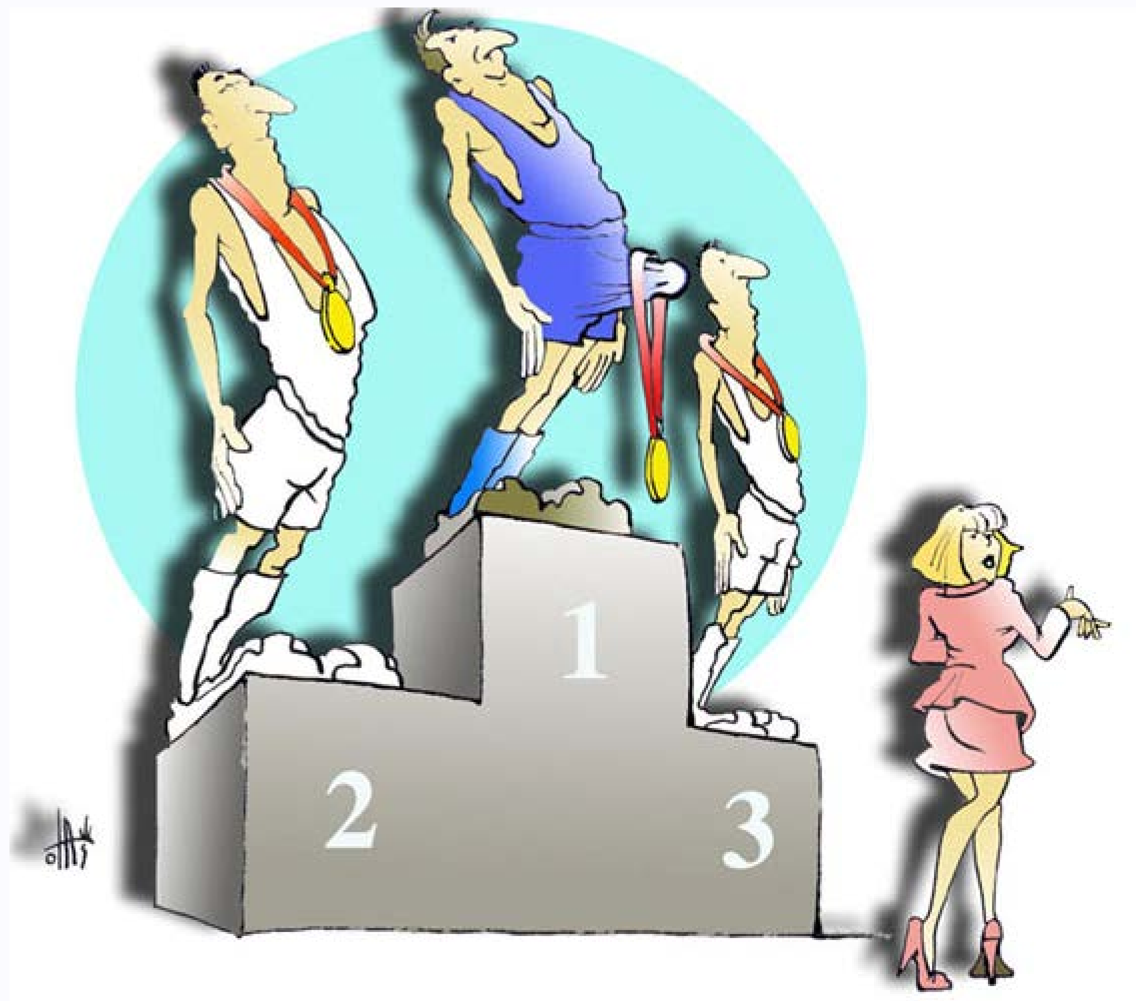
"Princezo!" urlala je rulja, a on je samo nezainteresovano rekao:
"Nije vreme za rat. Čekaćemo iskrcavanje Engleza."

A ona je čekala, pod ledom u Dunavu, po slavonskim bunarima i ličkim jamama, na Pagu i u Jadovnu, u Staroj Gradišci i u Jasenovcu, u mekoj zemlji sremskoj i tvrdoj kordunaškoj, i u Crkvi Glinskoj. Čekala, i dočekala.

Sva u ranama i krastama, obeščašćena, iznurena, iznemogla, oronula.
On kad je ugleda samo pljunu:
"Što te takvu uzeh!"
"Mužu moj", pokuša da ga dodirne.
"Kurvo!" riknu. "Gde si dosad bila? Jebavala se, a sad opet kod mene!
Marš kurvetino, jebo te tvoj Jasenovac!
Nek' te uzme ko hoće!"

Ona se samo povuče. Devojka iz dobre kuće. Ne suprostavlja se mužu ni kad nije u pravu. Samo nastavi da kopni. Dok je gotovo ne nestade.
Jer oni su uzimali, uzimali...

Goran KLJAJIĆ

S T R A H

Eto, fala Bogu, rešismo sve probleme, namakošmo dosta čobana (visokostručnih!), a dok je naroda biće i ovaca, pa da vidiš ljepote kada se privatimo svirale.

Nema telefona, nema stresa, nema zadimljenih prostorija, sastanaka, gužve u saobraćaju... Opakliju poda se, slamku u zube pa odmaraj oči u nebesima, u tako dugo sanjanoj "lepšoj i sretnijoj budućnosti".

I nije mi jasno, koji smo se klinac i trudili da postanemo rudari, bankari, tvorci automobila... Džaba žuljali klupe i posle radili i pravili nešto, što je svet odavno i uradio i napravio i ljepše i bolje, a i jevtinije. A mogli smo, samo da je bilo pameti, kako pro'odamo napraviti sviralu od zove pa za ovcama. Pa se igrati - bez igračaka. Malo za sviralu, malo za kakvu drugu igračku, koju nam je Svevišnji podario.
I crnci da nam zavide.
U prirodu i na čist vazduh.
Ko kod ovaca, ko na njivu. Pa posle se lepo trampimo: sir, vunu i meso - za krompire, brašno i vino. Pa nam, povrh svega, puca prsluk za berzanske potrese, devalvacije, staru i novu, i dinarsku i deviznu, štednju. Svet da nam zavidi, kako smo orni, zdravi, siti i napiti, puni snage, zabičili, sučemo junačke brke i gledamo na šta ćemo snagu potrošiti. Da nam zavidi i dolazi da nas gleda.

Eto ti i turizma: onaj ljepši deo sveta će posigurno dolaziti ovamo, k'o na ćabu. A i uz sve muke, koje su nas snalazile, tako kažu, kao švaleri smo bili poznati širom sveta. Sklepati kakvu kolibu, podložiti vatru pa se odmoran, sit i napit pri'vatiti posla i popraviti natalitet. Za pola veka će bar pola Evrope nositi naše gene. Posle ćemo lako sa našima, makar da i nisu svesni da su naši. Svoje je - svoje. Neće biti zatezanja oko donacija.

Sjeba nam koncepciju ideja da se u krivični Zakon unese i odredba o "seksualnom zlostavljanju" sopstvene žene.
Đavo nikad ne spava.
Taman dođemo do ljepote, a nekome pa`ne na pamet neka besposlica. Vele da je tako svuđe đe Bog nije rekao "Laku noć". A i mi bi tamo - makar kao čobani. Ne možemo mi ništa bez muke. Tako nam valjda zapisano, k'o sam đavo da je dežurni bio, kada nam je sudbina određivana.

Ne znam samo da li predlog sadrži i odredbu o ravnopravnosti bračne i vanbračne žene? Bilo bi pravo - da sadrži. Kada su po pravu bračna i vanbračna đeca izjednačena, bilo bi pravo da su i žene u svojoj muci jednake.

Bilo bi dobro da se neko sjeti pa predloži amandman da se Zakon ne primenjuje na - turiste. Da ne moramo mi zbog jada od nadošle snage ići u beli svet da tamo snagu trošimo, već da ljepši deo sveta nama na noge da dođe. A i reskirantno je poodavno tamo ići zbog takvih rabota, vele da i Sent Pauli zvrji prazan, otkako je sida počela da hara. Pa da vidiš, za koju godinu, plakata za reklamiranje našeg turizma:
"Zdravi, odmorni, bezbrižni i poslom nefrustirani, naočiti muškarci, zdrava hrana, zdrava zemlja - zdrava đeca".
"Crnci po svemu - a crni nisu" (nećemo, naopako, dotle od muke i pocrniti, daleko bilo).

A i pravo je, nakon svega. Dosta je nama bijeli svijet "đecu pravio" sankcijama, blokadama i bombardovanjem. Sad malo mi njima i to "za baš-baš".
Trebalo se samo sjetiti, no, milom Bogu hvala, desi se i to. Vala, ako smo i čekali - isplatilo se.

Samo da neko sroči amandman, a valjda će se neko sjetiti. Ako ne sroči - ne valja. Strah i "ona rabota" - ne idu zajedno. Lijepo kaže Novak Kilibarda:
"Ako je kad nesretni sredonja pritisnuo svoju ženu, to mu je palo ž đavolom, jer je premirao od stra da ga neko od straga ne šćapa za ojađela muda".

Ona dama, što predloži amandman o "seksualnom zlostavljanju", očito Kilibardu nije čitala. A i dugoročni koncept Vlade, očito, nije shvatila. Valjda će neko i ovo

pročitati prije no se Zakon usvoji i predložiti amandman. Kad čitaju jelovnike i pišu peticije o kolačima, bilo bi pravo da i ovo pročitaju. A možda se i resorni ministar sjeti. Pa da, pored svega drugog, dobijemo i "transparentno" ime. Kao što je svaki Slovenac - Janez, svaki Nemac - Hans, svaki Amerikanac - Džo; svaki Srbin da bude - Rajko. Pa da vidiš cike od turistkinja kada im prevedemo onu "u našega Rajka golema svirajka".
"Rajky - svyrajky sexy tour".
Tour u toru, među ovcama.
Vole strankinje egzotiku.
A i dobro plaćaju.
Naročito ovnove.
I ne treba zamerati što hoće da nas zaglupe. To je sasvim u skladu sa globalnim konceptom.

Davno je narod, a to nije slučajno, sročio: "Služi ga k`o budalu ona stvar". Sve je to za naše dobro, trebalo se samo sjetiti. Samo da ne zakasnimo za amandman na Zakon. Nismo, valjda, toliko kurate sreće da nam se i to desi. Valjda ćemo i mi stići nešto na vreme da uradimo.

Žurim da napravim sviralu, da ne dočekam transparentni reformski kurs potpuno goloruk. Da ne budem, daleko bilo, kao neki, koji nisu "na kursu reformi" - mrtvokur.

Duško Radočaj

